

ULUSLARARASI SU YÖNETİMİ STANDARDI

VERSİYON 2.0

22.03.2019

Please note that while we attempt to keep all versions of AWS documentation up to date, the original AWS Standard 2.0 and Guidance, published in English and downloaded as a PDF via a4ws.org, remains the official version and the one used for certification purposes.

AWS belgelerinin tüm versiyonlarını güncel tutmaya çalışmamıza rağmen, İngilizce olarak yayınlanan ve a4ws.org üzerinden PDF olarak indirilen orijinal AWS Standardı 2.0 ve Talimatlar'ın, hala sertifikalandırma amacıyla kullanılan resmi versiyon olduğunu lütfen unutmayın.

ÖRNEK BEYANNAME

Bu belge AWS Standardını içerir ve AWS Standard Sistemin önemli bir belgesidir. Sözlük, Giriş, beş adım ve bunlarla ilişkili Kriterler ve Göstergeler, AWS Standardın bir parçasıdır. Giriş, Adımlar, Kriterler, Göstergeler ve Sözlük örnek olarak kabul edilir. Giriş, sadece bilgi amaçlıdır ancak Örnek Gereksinimleri anlamak için önemlidir.

ÖRNEK REFERANSLARIN LİSTESİ

Aşağıda verilen belgeler, bu metinde atıfta bulunularak bu belgenin bir parçası olan hükümleri içermektedir. Bu belgenin metni, bu belgelerdeki gereksinimleri ekleyebilir, silebilir veya değiştirebilir. Bu belge ile örnek bir referans farklılık gösterdiğinde, bu belgede belirtilen gereksinimler geçerli olacaktır. Not: Referanslar bir tarih veya versiyon numarasını belirttiğinde, bu belgenin sonraki değişiklikleri veya revizyonları normatif bir gereklilik olarak uygulanmaz. Tarih veya versiyon numarası olmayan belgeler için, atıfta bulunulan belgenin en son yayınlanan baskısı geçerlidir.

(i) Örnek Referans Yok

YASAL BİLDİRİM

Bu belgede yer alan AWS Uluslararası Su Yönetimi Standardı Kriterlerinden ve/veya Göstergelerinden herhangi birinin yerel veya ulusal yasalara aykırı olması durumunda, ikincisi geçerli olacaktır.

UYGUNLUK

Kullanıcının bu Standarda uygunluk göstermesi için tüm Kriter ve Göstergelere uyması gerekir.

TELİF HAKKI BİLDİRİMİ

Bu çalışmada yayıncının telif hakkı kapsamındaki bir bölümü, yayıncının yazılı izni olmaksızın herhangi bir şekilde veya yolla (fotokopi, kayıt, kayıt bandı veya bilgi alma sistemleri dahil olmak üzere grafik, elektronik veya mekanik araçlar) çoğaltılamaz veya kopyalanamaz.

AWS, içeriğin bir kısmının veya tamamının herhangi bir şekilde değiştirilmesini yasaklar.

Basılı kopyalar kontrole tabi değildir ve yalnızca referans içindir. En son sürümü kullandığınızdan emin olmak için lütfen

AWS Uluslararası web sitesinde (www.a4ws.org) bulunan elektronik kopyaya başvurun.

YORUM, ANLAŞMAZLIK VE ŞİKAYET BİLDİRİMİ

AWS Uluslararası Su Yönetimi Standardının yorumlanmasına ilişkin sorular, Alliance for Water Stewardship (Su Yönetimi İttifakı) Plan Sahibi tarafından hazırlanan prosedürlerle ele alınır. Paydaşlar arasında uyumluluk veya AWS Standardının uyum veya yorumlanmasıyla ilgili anlaşmazlık ve şikayetler olduğu durumlarda anlaşmazlıkların çözümü ve yorumlanmasına ilişkin ilgili AWS prosedürleri geçerli olacaktır.

BU SÜRÜM HAKKINDA NOTLAR

Plan Sahibi olarak Su Yönetimi İttifakı bu belgeden sorumludur ve bu belgeyi periyodik olarak gözden geçirip güncelleyecektir. Bir sonraki revizyonun 2023'te olması planlanıyor. Su Yönetimi İttifakı bu belgeyle ilgili yorumları her zaman memnuniyetle karşılar. İletişim: info@a4ws.org. Alliance for Water Stewardship, 2 Quality Street, North Berwick, İskoçya, EH39 4HW.

GEÇERLİLİK TARİHİ: 22 MART 2019

AWS Standardın bu sürümü 22 Mart 2019 tarihinden itibaren geçerlidir. Bu sürüm, önceki tüm sürümlerin yerini alıp yeni ve değiştirilmiş gereksinimleri içerir. Sertifikalarına 1 Mayıs 2019 veya sonrasında başlayan kuruluşlar bu sürümü kullanacak. 22 Mart 2018 tarihinde veya sonrasında sertifika alan kuruluşların, aşağıdaki AWS Belgesi uyarınca gözetim ve yeniden sertifikalandırma denetimleri için geçerli tüm gereklilikleri yerine getirmelidir: "AWS sertifikalarının AWS Standard v 2.0_Mart 2019 sertifikalarına Geçiş"

İLK YAYIN TARİHİ: 22 MART 2019

VERSİYON TARİHÇESİ

ÇIKAN VERSİYON		
Versiyon No.:	Tarih:	Düzeltilme Açıklaması:
V1.0	08.04.2014	İlk Versiyon. Onaylanma Tarihi: 08.04.2014
V2.0	22.03.2019	İkinci Versiyon. Onaylanma Tarihi: 28.01.2019

ÇEVİRİ BİLDİRİMİ

Bu standardın ve AWS Sistemindeki diğer belgelerin çevirileri başkaları tarafından yapılabilir. İngilizce ile diğer dillerdeki belgeler arasında farklılıklar olursa İngilizce belge geçerli sayılacaktır.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Alliance for Water Stewardship
International Secretariat
2 Quality Street
North Berwick, EH39 4HW
İskoçya

www.a4ws.org
info@a4ws.org

Sayfa 4	GİRİŞ
Sayfa 8	1. ADIM: TOPLAMA VE ANLAMA
Sayfa 12	2. ADIM: TAAHHÜT ETME VE PLANLAMA
Sayfa 14	3. ADIM: UYGULAMA
Sayfa 18	4. ADIM: DEĞERLENDİRME
Sayfa 20	5. ADIM: İLETİŞİM VE AÇIKLAMA
Sayfa 22	TERİMLER SÖZLÜĞÜ

AWS STANDARDINA GİRİŞ

Su Yönetimi İttifakı (AWS), işletmeler, STK'lar ve kamu sektörünün küresel bir üyelik işbirliğidir. Üyelerimiz, suyun sürdürülebilir kullanımı için evrensel bir çerçeve olan Uluslararası Su Yönetim Standardı veya AWS Standardını benimseyip teşvik ederek yerel su kaynaklarının sürdürülebilirliğine katkıda bulunur. Üyelerimiz, suyun sürdürülebilir kullanımı için evrensel bir çerçeve olan Uluslararası Su Yönetim Standardı veya AWS Standardını benimseyip teşvik ederek yerel su kaynaklarının sürdürülebilirliğine katkıda bulunur.

AWS Standard'ın amacı, şu şekilde tanımladığımız su yönetimini desteklemektir: *saha ve havza temelli eylemleri içeren paydaşları kapsayan bir süreçle elde edilen, sosyal ve kültürel açıdan eşitlikçi, çevresel açıdan sürdürülebilir ve ekonomik açıdan faydalı su kullanımı.*

İyi Su Yöneticileri (Good Water Stewards) kendi su kullanımlarını, su yönetişimi açısından havza bağlamını ve ortak endişelerini; su dengesini; su kalitesini; Suyla İlgili Önemli Alanlar'ı (IWRA'lar); Su, Sanitasyon ve Hijyen (WASH) bağlamını anlar ve ardından insanlara, ekonomiye ve doğaya fayda sağlayan anlamlı bireysel ve toplu eylemlerde bulunur.

SU, DÜNYADAKİ HAYATIN BİRÇOK YÖNÜ, DOĞAL ÇEVRE VE İNSANLAR İÇİN HAYATİ ÖNEM TAŞIR.

Başarılı ve sağlıklı ekonomiler geliştirip sürdürebilmek ve insan sağlığı ve refahı için su elzemdir. Bununla beraber, doğal çevrenin ihtiyaçlarını korumak ve temel bir kaynak olan ve insan hakkı olan suyun devamlı mevcudiyetini sağlamak için suyu sorumlu ve sürdürülebilir bir şekilde kullanmalıyız.

Sorumluluk sahibi işletme veya kuruluşlar, doğal çevreye ve topluluklara zarar vermemeyi taahhüt etmeli ve net bir fayda elde etmeyi hedeflemelidir. Buna ek olarak fiziksel, mevzuata dayalı ve itibar kaynaklı riskler temelinde su yönetimi için açık bir iş gerekçesi sunabilir. Su tasarrufu önemli bir finansal fayda sağlamayabilir (genellikle suyun düşük maliyeti nedeniyle), ancak riskleri bilmek ve yönetmek, bir işletmeyi işin büyümesini ve önemli sosyo-ekonomik faydaları da kısıtlayabilecek miktar ve kalite sorunlarından kaynaklanan önemli ve öngörülemeyen maliyetlerden koruyabilir. Fiziksel riskten korunmaya ek olarak iyi su yönetimi, bir kuruluşu düzenleyici ihlallerden ve olumsuz itibar etkilerinden korurken olumlu itibar etkisi ve doğaya ve topluma net bir fayda da yaratma potansiyeli sunar. Zorlukların ve risklerin belirlenmesi ve ele alınması, aynı zamanda iyi su yönetimi ile ilgili fırsatlara ilişkin fikir sağlar.

Prensipte su, sorumlu ve sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesi koşuluyla sonsuz yenilenebilir bir kaynaktır. Bugün gördüğümüz ve kullandığımız su, milyonlarca yıldır gezegende sirkülasyon halindedir. Bununla birlikte, kirletildiğinde veya yenilenme hızından daha hızlı bir şekilde su kaynaklarından çekilirse tatlı su, su döngüsünden kaybolur. Tatlı su ihtiyacı üzerindeki artan baskılar ve suyun hem nicelik hem de kalitesi üzerindeki etkileri kanıtlanmış olup ve nüfus artışı, ekonomik büyüme, artan gıda talebi, yükselen yaşam standartları ve iklim değişikliği gibi bir dizi faktörden kaynaklanmaktadır. Doğal çevre ve savunmasız topluluklar üzerindeki etkiler şimdiden önemli boyutlara ulaşmıştır. İnsani ve ekonomik ihtiyaçlar için su kullanımının sürdürülebilir su döngülerini bozmaya devam etmemesini ve doğaya ve biyolojik çeşitliliğe sürekli zarar vermemesini sağlamak için iyi su yönetimi ilkelerinin elde edilmesi ve uygulanması konusunda daha fazla ilerleme gereklidir.

SU YERELDİR

İklim, coğrafya, jeoloji, nüfus yoğunluğu, endüstriyel ve tarımsal gelişme düzeyi ve su yönetimi ve düzenlemesinin kapsayıcılığı gibi faktörler dünya genelinde büyük farklılıklar gösteren su sorunları ve risklerinin bağlı olduğu faktörler olarak tanımlanabilir.

Yerel bir su ortamının temel bileşeni, bir kuruluşun su teminini nereden sağladığı ve atık su dışarısının nereye gittiği açısından nehir havzası veya havzadır. Bir saha için ilgili su havzası, yalnızca yüzey suyu (örneğin bir nehir havzası), yalnızca yeraltı suyu (örneğin bir akifer) veya her ikisi birlikte olabilir. (Terimler Sözlüğünde "havza" tanımına bakınız).

Özellikle birden fazla kaynaktan su çeken kullanıcılar için, havzalar arası bağlantılar çok karmaşık olabileceğinden, suyun yerel doğası aşırı basite indirgenmemelidir. Suyun çevrede nasıl davrandığını ve hareket ettiğini ve bununla ilişkili riskleri anlamak her saha için bir zorunluluktur.

DEĞİŞİM TEORİMİZ

Alliance for Water Stewardship (Su Yönetimi İttifakı) üyeleri, büyük su kullanıcılarının kendi su kullanımlarını ve etkilerini anlamaları ve daha geniş su havzası bağlamında sürdürülebilir su yönetimi için başkalarıyla işbirliği halinde ve şeffaf bir şekilde çalışmalarını için ortak, güvenilir, küresel olarak uygulanabilir bir çerçeve sağlamak amacıyla AWS Standardını geliştirme konusundaki kurumsal amacımızın arkasında bir araya gelmektedir.

Değişim Teorisi (ToC), bir organizasyonun dünyada hangi etki veya değişimi başarmayı umduğunu ve çalışmalarının bu değişimi nasıl sağladığını ifade eder. Versiyon 2.0'a (V2.0) ile birlikte AWS, Değişim Teorimiz için bir revizyon gerçekleştirmiştir. Bu revize edilmiş ToC daha geniş bir bakış açısına sahiptir ve AWS Standardını, AWS Standardı Sistemini ve AWS Kuruluşunu kapsamaktadır.

Bu nedenle AWS Standardı, Alliance for Water Stewardship (Su Yönetimi İttifakı) ve paydaşları tarafından değişim sağlamak için kullanılan bir dizi strateji ve faaliyetin bir parçası olarak anlaşılmalıdır. Revize edilmiş Değişim Teorisine, www.a4ws.org adresindeki AWS web sitesinden ulaşılabilir.

AWS ULUSLARARASI SU YÖNETİMİ STANDARDININ UYGULANABİLİRLİĞİ

AWS Standardı, tarım ve kâr amacı gütmeyen sektörler de dahil olmak üzere, büyüklüklerinden ve operasyonel kapsamlarından bağımsız olarak tüm kuruluşlar ve endüstriyel sektörler için küresel olarak geçerlidir. Standardın odak noktası işletme sahası ve yerel su havzası olsa da tedarik zincirinden kaynaklanan dolaylı su kullanımını da dahil etmek için daha geniş bir hedefi bulunmaktadır.

Standart, bir kuruluşun tüm faaliyetlerinde kullanılan tüm su türleri için geçerlidir. Buna yüzey suyu, yeraltı suyu, geri dönüştürülmüş su, tuzu giderilmiş su (okyanus veya acı su kaynaklardan), yağış, yenilenemeyen rezervler (fossil su) ve kar veya buz gibi sık karşılaşılmayan kaynaklar dahildir. Kapsam, ister özel su kaynaklarından ister üçüncü şahıs tedarikçilerden olsun tüm su kullanımları için geçerlidir. Atık su yönetimi ve arıtımı için de aynı geçerlidir.

Standardın, herhangi bir yerdeki her tür ve büyüklükteki işletmeye uygulanabilir olması amaçlanmıştır. Standarda yönelik mevcut kılavuz, tüm sektörler ve bölgeler için geneldir. Sektöre özel ve bölgesel kılavuz, gelecekteki gelişim için öngörülmek olup ihtiyaç ve talebe tabidir.

Her kuruluş, veri toplama, paydaş katılımı ve aksiyonlar için saha sınırlarının ötesinde bir "fiziksel kapsam" belirlemeli ve su yönetimini uygulamalıdır. Fiziksel kapsam, suyla ilgili havza(lar), paydaş çıkarları ve yasal gerekliliklerin birleşimine dayanmalıdır.

İki veya daha fazla küçük sahanın (küçük işletmeler veya çiftlikler gibi) fiziksel olarak birbirine yakın olduğu ve aynı havza gibi özellikleri paylaştığı ve su ile ilgili ortak çıkarları ve/veya zorlukları olduğu durumlarda, bu sahalardan bir grup olarak dikkate alınabilir ve AWS sertifika programı kapsamında bu şekilde değerlendirilebilir. Bu onların bilgi ve kaynakları paylaşmalarını ve ortak aksiyonlarda daha etkin bir şekilde işbirliği yapmalarını sağlar.

GEREKLİ EYLEMLER

AWS Standardına uyum sağlayabilmek için, kullanıcıların standardın gereklilikleri sağladıklarının kanıtı olarak, göstergelerde belirtilen aksiyonlar ile birlikte kriterleri uygulamaları beklenmektedir. Bu aksiyonlar, Standartta italik olarak belirtilmiştir ve sayfa 22'deki Terimler Sözlüğü'nden alındığı gibi aşağıda açıklanmaktadır.

Belirlenmiş Uygunluğu gösteren bir çeşit kanıtına (kağıt, elektronik veya diğer) sahip olmak. Sunulan bilgiler, göstergelerle ilgili olarak anlamlı sonuçlara varılmasına olanak sağlayan sıklıkta, doğruluk düzeyinde ve yeterli bir zaman diliminde olmalıdır. Burada listelenen nitelikleri belirlemek, belgelenmiş yazılı prosedürler ve prosesler oluşturmayı gerektirmektedir.

Haritalandırılmış Haritalar tercihen dijital formatta olmalıdır ve harici bir tarafın listelenen niteliklerin yerini, ölçeğini ve fiziksel özelliklerini tanımlamasına olanak verecek kalite sağlanmalıdır. Amaca yönelik olarak, haritadan daha uygun görüldüğünde fiziksel bir diyagram kabul edilebilir.

Sayısal Olarak Belirtilmiş Sunulan bilgiler, göstergelerle ilgili olarak anlamlı sonuçlara varılmasına olanak sağlayan sıklıkta, doğruluk düzeyinde ve yeterli bir zaman diliminde olmalıdır. Bu, listelenen nitelikleri ölçmek (ör. sayısal olarak) yazılı prosedürler ve prosesler oluşturmayı gerektirmektedir.

Değerlendirilmiş Planın ve ilgili taahhütlerin uygulanmasını izlemek ve plan ve uygulamada bilinçli değişiklikler yapmak için uygulanan belgelenmiş ve tekrarlanabilir bir süreçle sahip olmak.

Uygulanmış Amaçlanan sonuca ulaşmak için bir süreç, prosedür veya plan gerçekleştirilir.

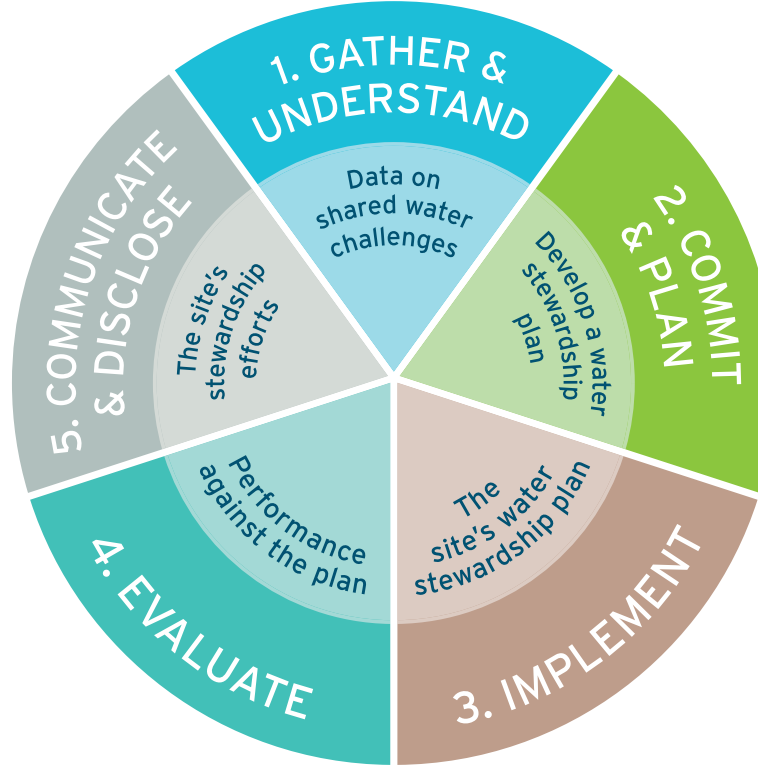
Beyan Edilmiş Bir belgeyi ilgili paydaşların kullanımına sunmak ve bazı durumlarda kamuya açık hale getirmek veya kullanılabilirliğini duyurmak.

AWS ULUSLARARASI SU YÖNETİMİ STANDARDININ YAPISI

AWS STANDARD ÇERÇEVESİ BEŞ ADIM ETRAFINDA OLUŞTURULMUŞTUR:

1. TOPLAMA VE ANLAMA
2. TAAHHÜT ETME VE PLANLAMA
3. UYGULAMA
4. DEĞERLENDİRME
5. İLETİŞİM VE AÇIKLAMA

Her adım, ele alınması gereken bir dizi kriterden oluşur ve her kriter uyumluluk için bir veya birden fazla göstergeye sahiptir. Asgari gereksinimi belirten "temel" göstergeler ve daha yüksek su yönetimi statüsü elde etmek ve sürekli iyileştirmenin teşvik edilmesi için "gelişmiş" göstergeler bulunur. Genellikle sıraya bağlı olsa da adımların katı bir şekilde sırayla tamamlanması mecbur değildir. Belirli kriter ve göstergelerle ilişkili eylemler paralel olarak gerçekleşebilir.

STANDARDIN UYGULANMASI, SAHA VE TANIMLANMIŞ FİZİKSEL KAPSAMI İÇİN BEŞ ANA ÇIKTIYA ULAŞMAYI AMAÇLAMAKTADIR:

- İYİ SU YÖNETİŞİMİ
- SÜRDÜRÜLEBİLİR SU DENGESİ
- İYİ SU KALİTE DURUMU
- SU İLE İLGİLİ ÖNEMLİ ALANLAR
- HERKES İÇİN GÜVENLİ SU, SANİTASYON VE HİJYEN (WASH)

Standarttaki her kriter, kriterin yerine getirilmesinin katkıda bulunacağı çıktıyı temsil eden ilişkili sembol veya sembollere sahiptir.

KOLEKTİF EYLEM

AWS Standardı sonuçları, genellikle tek bir kuruluş tarafından bir havza için tam olarak elde edilemez. Bu özellikle küçük kuruluşlar için geçerlidir. Bu nedenle, iyi su yönetiminin önemli bir ilkesi, su temsilcisi ve ilgili paydaşları da dahil olmak üzere havza içindeki kolektif eylemdir. Kolektif eylem, AWS Standardın hedefleri ve sonuçlarıyla uyumlu olduğu sürece, havzadaki mevcut girişimleri desteklemeli ve bunlara katkıda bulunmalıdır. Bunların yerini almamalı veya bunlarla rekabet etmemelidir. Grup Sertifikası, grup olarak uygulama yapan kuruluşlar için alınabilir.

SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

Standart, performansın zaman içinde iyileşmesini sağlayacak şekilde sürekli iyileştirmeyi teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bazı durumlarda, erken aksiyonlar temel olabilirken, daha gelişmiş yönetim sistemlerine sahip sahalar, bazı faaliyetler veya hedefler için sektörel veya bölgesel en iyi uygulamaları uyguluyor olabilir. Sahaların, planlarını oluştururken kullanacakları en iyi uygulamalar hakkında bilgi toplaması ve bunları anlaması gerekir. Genel olarak Gelişmiş Göstergeleri elde etmek için En İyi Uygulama(sayfa 22'deki Terimler Sözlüğüne bakın) gereklidir. Bu, Sürekli İyileştirme için bir mekanizma ve sahalar için zamanla İleri Düzey Su Yönetimine ulaşmaları adına itici bir güç oluşturur. Gelişmiş Göstergeler ayrıca, istenen Sonuca ulaşmak için genellikle havza düzeyinde kolektif eyleme ihtiyaç duyan gereksinimleri ortaya koyma eğilimi sergiler.

TEMEL VE GELİŞMİŞ SEVİYEDE SU YÖNETİMİ: SERTİFİKALI, ALTIN SERTİFİKALI, PLATİN SERTİFİKALI

Bir sahanın elde edebileceği üç AWS Standart sertifikası seviyesi bulunur: Temel, Altın ve Platin. Tüm temel kriterler, sertifikasyon için asgari gereklilik olarak karşılanmalıdır. Gelişmiş kriterlere göre performans ek puanları ödül olarak kazanılabilir. Zamanla, bir sahanın bu gelişmiş eylemleri sürekli iyileştirme içinde benimsemesi beklenmektedir. Kazanılan puan arttıkça su yönetimi performansı ve AWS sertifika seviyesi de yükselir. Her sertifika seviyesi için gereken puanların tümü Temel Göstergelerdir + Gelişmiş Gösterge puanları aşağıdaki gibidir:

AWS Temel: 0 - 39 puan

AWS Altın: 40 - 79 puan

AWS Platin: 80 veya üstü puan

Bazı durumlarda göstergeler V1.0'dan V2.0'a değişmiştir, bu nedenle her gösterge için puanlar V1.0'dan V2.0'a yeniden taşınmıştır. AWS, puanların ağırlık dengesini korumaya çalışmıştır ancak yeniden taşımanın uygun olup olmadığını belirlemek için V1.0'ın sürekli kullanımı ile V2.0'ın tam olarak benimsenmesi arasındaki geçiş döneminde kullanıcılardan geri bildirim toplanacaktır. Bazı gösterge puanları, gösterge için emek ve başarı derecesini yansıtan olası puanları göstermektedir. Gösterge puanına kaç puan ayrılacağı saha ile istişare edilerek Uygunluk Değerlendirme Kuruluşunun takdirine bağlıdır. Geçerli puanlama tablosuna www.a4ws.org adresinden ulaşılabilir.

AWS STANDARDINI BAŞARIYLA UYGULAYAN SAHALARIN ORTAK DAVRANIŞLARI

AWS Standardı sertifikası almak, bir sahanın su yönetimi için küresel ölçütleri karşıladığını göstermektedir. Müşteriler, tüketiciler, ajanslar, STK'lar ve sivil organizasyonların tümü, önemli su kullanıcılarının sularından sorumlu olduğunu bilmek ister. Sertifikasyon yoluyla uygunluğun teyidi, sorumlu su yönetimine yönelik güçlü bir bağlılık mesajı göndermektedir.

Su temsilcisi olmak ve sertifikaya ulaşmak bir yolculuktur. AWS Standardını uygulayan bireysel sahalarla yönelik ortak ilk adım ana kuruluşun AWS'ye Üye olarak katılmasıdır. Üyelik yoluyla, AWS ve ortaklarımızdan sağlanan çeşitli destekleyici bilgi ve hizmetlere daha fazla erişim elde ederler ve Alliance for Water Stewardship'i oluşturan daha geniş su görevlileri topluluğundan daha fazla bilgi öğrenebilirler. Sertifikalı sahalarla sahip kuruluşların bir diğer ortak özelliği, kilit personelin AWS veya bir AWS Akredite Eğitimci tarafından düzenlenen AWS Standardına ilişkin eğitim oturumlarına katılmasıdır. Uygulayıcılar, eğitim yoluyla sahalardan ve saha sahiplerinden ne isteneceğine dair daha keskin bir anlayış geliştirir ve aynı bölgede AWS'yi takip eden diğer sahalar ve hizmet sağlayıcılarla ilişkiler kurabilir. AWS Standardını verimli ve etkili bir şekilde uygulayan sahaların birleştiği son faktör, gerektiğinde AWS Akredite veya AWS Onaylı Hizmet Sağlayıcılardan uzman desteği almaları ve AWS tarafından geliştirilmiş ve onaylanmış veri toplama araçlarını ve yöntemlerini kullanmalarıdır. Bu faktörlerin tümüne yönelik ayrıntılara yerel AWS Ofisinizle görüşerek ve info@a4ws.org adresinden ulaşarak erişebilirsiniz.

1. ADIM: TOPLAMA VE ANLAMA

ORTAK SU ZORLUKLARINI VE SU RİSKLERİNİ, ETKİLERİNİ VE FIRSATLARINI ANLAMAK İÇİN VERİ TOPLANMASI

Amaç: Sahanın su kullanımı ve havza bağlamı hakkında veri toplanması ve sahanın bu verileri ortak su zorluklarını VE BU ZORLUKLARA OLAN OLUMLU VEYA OLUMSUZ KATKILARINI, su risklerini, etkilerini ve fırsatlarını anlaması için kullanmasını sağlayın. Bu bilgi ayrıca sahanın su yönetim stratejisi ve planının (2. Adım) geliştirilmesi hakkında bilgi verir ve sahanın taahhütlerini yerine getirmek için gerekli eylemlere (3. Adım) rehberlik eder.

1. ADIM: TOPLAMA VE ANLAMA

	KRİTERLER		GÖSTERGELER
1.1	 Sahanın su yönetimi amaçlarına yönelik fiziksel kapsamını tanımlamak için aşağıdakiler dahil olmak üzere bilgi toplayın: faaliyet sınırları; sahanın beslendiği su kaynakları; sahanın deşarjlarını bıraktığı yerler ve sahanın etkilediği ve bağlı olduğu havza(lar).	1.1.1	Sahanın fiziksel kapsamı, aşağıdakiler de dahil olmak üzere, mevzuatı ve paydaş çıkarlarını göz önünde bulundurarak haritalandırılacaktır: - Saha sınırları; - Saha veya onun ana kuruluşu tarafından sahip olunan veya yönetilen, boru şebekesinin dahil olduğu su ile ilgili altyapı; - Sahanın veya ana kuruluşunun sahibi olduğu veya yönettiği sahaya su sağlayan herhangi bir su kaynağı; - Su hizmeti sağlayıcısı (varsa) ve nihai su kaynağı; - Deşarj noktaları ve atık su hizmet sağlayıcısı (varsa) ve nihai alıcı ortam veya ortamlar; - Sahanın etkilediği ve su için bağımlı olduğu havza(lar).
1.2	 İlgili paydaşları, bunların su ile ilgili zorluklarını ve sahanın kendi sınırlarının ötesinde bir etkisi olabileceğini anlayın.	1.2.1	Paydaşları ve paydaşların suyla ilgili zorluklarını belirleyecektir. Paydaş tanımlama için kullanılan süreç belirlenecektir. Bu süreç: - Korunmasız (ve hassas) gruplar, kadınlar, azınlıklar ve Yerli halk dahil tüm ilgili paydaş gruplarını tamamen kapsamalı - Paydaşlar, sahanın nihai su kaynağının temsilcisi ve nihai alıcı ortam veya ortamlar dahil olmak üzere tanımlanan fiziksel kapsamı göz önünde bulundurmalı; - Suyla ilgili çıkarlar ve zorluklar hakkında paydaş katılımının kanıtını sağlamalı; - İlgili paydaş gruplarında paydaşların katılım kabiliyeti ve/veya gönüllülüklerin ülkeden ülkeye değişebileceğini hatırlatılmalı; - İlgi ve etki düzeylerine göre paydaş katılımının derecesini belirlemelidir.
		1.2.2	Saha ve paydaş arasındaki mevcut ve potansiyel etki derecesi, havza içinde ve sahanın nihai su kaynağı ve atık su için nihai alıcı ortam dikkate alınarak belirlenecektir.
1.3	 Aşağıdakiler dahil olmak üzere saha için suyla ilgili verileri toplayın: su dengesi; su kalitesi, Su İle İlgili Önemli Alanlar, su yönetişimi, WASH; suyla ilgili maliyetler, gelirler ve ortak değer yaratma.	1.3.1	Mevcut su ile ilgili kaza müdahale planları belirlenecektir.
		1.3.2	Su girdileri, kayıpları, su depolama ve su çıkışları dahil olmak üzere saha su dengesi belirlenecek ve haritalanacaktır.
		1.3.3	Su kullanım oranlarındaki yıllık değişimin göstergesi de dahil olmak üzere saha su dengesi, girişler, kayıplar, depolama ve çıkışlar sayısal olarak belirtilecektir. İnsanlar veya çevre için iyi su dengesine tehdit oluşturabilecek suyla ilgili bir sıkıntı yaşandığında yıllık yüksek ve düşük sapmaların bir göstergesi sayısal olarak belirtilecektir.
		1.3.4	Sahanın su kaynaklarının, sağlanan suların, atık suların ve alıcı su ortamının su kalitesi ölçülecektir. İnsanlar veya çevre için iyi su kalitesi durumuna tehdit oluşturabilecek suyla ilgili bir sıkıntı yaşandığında yıllık ve mümkünse mevsimsel, yüksek ve düşük sapmaların bir göstergesi sayısal olarak belirtilecektir.
		1.3.5	Olası kirlilik kaynakları belirlenecek ve varsa, sahada kullanılan veya depolanan kimyasallar da dahil olmak üzere haritalanacaktır.
		1.3.6	Tesis içi Suyla İlgili Önemli Alanlar, Yerli kültürel değerlerin durumları içeren bir açıklamayla beraber belirlenecek ve haritalanacaktır.
		1.3.7	Yıllık su ile ilgili maliyetler, gelirler ve saha tarafından üretilen sosyal, kültürel, çevresel veya ekonomik su ile ilgili değerin tanımı veya miktarı tanımlanacak ve 4.1.2'deki plan değerlendirmesini bilgilendirmek için kullanılacaktır.
		1.3.8	Sahadaki erişim seviyeleri ve WASH'ın yeterlilik durumu belirlenecektir.

1.4	 	Tesis için dolaylı su kullanımıyla ilgili verileri toplayın: birincil girdileri; bu birincil girdilerin üretiminde kullanılan saklı su kullanımı, girdilerin kaynağındaki suların durumu (belirlenebilecekleri konumlarda); ve dış kaynaklı su ile ilgili hizmetlerde kullanılan su.	1.4.1	Sahanın havzasındaki su miktarı, su kalitesi ve su riski seviyesi dahil olmak üzere birincil girdilerin gömülü su kullanımı belirlenecektir.
			1.4.2	Dış kaynaklı hizmetlerin gömülü su kullanımı tanımlanacak ve bu hizmetlerin sahanın havzası içinde nereden kaynaklandığı sayısal olarak belirlenecektir.
			1.4.3	Gelişmiş Gösterge Menşe havza(lar)ındaki birincil girdilerin gömülü su kullanımı sayısal olarak belirtilecektir.
1.5	 	Su yönetimi, su dengesi, su kalitesi, Suyla İlgili Önemli Alanlar, altyapı ve WASH dahil olmak üzere havza için suyla ilgili verileri toplayın	1.5.1	Su yönetimi girişimleri, su yönetimi kolektif eylemi için olası fırsatlar hakkında sahayı bilgilendirmeye yardımcı olmak için havza planı(lar)ı, suyla ilgili kamu politikaları, sürmekte olan büyük kamu liderliğindeki girişimler ve ilgili hedefler de dahil olmak üzere belirlenecektir.
			1.5.2	Yasal olarak tanımlanmış ve/veya paydaşlar tarafından doğrulanmış geleneksel su hakları da dahil olmak üzere, suyla ilgili geçerli yasal ve mevzuata dayalı gereksinimler belirlenecektir.
			1.5.3	Havzadaki su dengesi ve uygun durumlarda yetersizlik, yıllık ve mümkünse mevsimsel sapma göstergesi de dahil olmak üzere sayısal olarak belirtilecektir.
			1.5.4	Havzanın fiziksel, kimyasal ve biyolojik durumu da dahil olmak üzere su kalitesi belirlenecek ve mümkün olduğu durumlarda sayısal olarak belirtilecektir. İnsanlar veya çevre için iyi su kalitesi durumuna tehdit oluşturabilecek suyla ilgili bir sıkıntı yaşandığında yıllık ve mümkünse mevsimsel, yüksek ve düşük sapmaların bir göstergesi belirlenecektir.
			1.5.5	Suyla İlgili Önemli Alanlar belirlenecek ve uygun olduğunda, insanlara veya doğal çevreye yönelik herhangi bir tehdit de dahil olmak üzere, bilimsel bilgiler kullanılarak ve paydaşların katılımı aracılığıyla haritalanacak ve durumları değerlendirilecektir.
			1.5.6	Ekstrem olaylara maruz kalma potansiyeli de dahil olmak üzere su ile ilgili mevcut ve planlanan altyapının durumu belirlenecektir.
			1.5.7	Havzadaki mevcut WASH hizmetlerinin yeterliliği belirlenecektir.
			1.5.8	Gelişmiş Gösterge Sahanın havza düzeyinde su ile ilgili veri toplamayı destekleme ve üstlenme çabaları belirlenecektir.
			1.5.9	Gelişmiş Gösterge Menşe havza(lar)ındaki birincil girdilerin saklı su kullanımı sayısal olarak belirtilecektir.
1.6	 	Paydaşlar tarafından belirlenen su zorluklarını sahanın su sorunlarıyla ilişkilendirerek havzadaki mevcut ve olası ortak su sorunlarını anlayın.	1.6.1	Toplanan bilgilerden belirlenecek olan ortak su zorluklarına öncelik verilecektir.
			1.6.2	Sahanın ortak su zorluklarını ele alma çabaları paydaşlar tarafından belirlenecektir.
			1.6.3	Gelişmiş Gösterge Beklenen etkiler ve eğilimler de dahil olmak üzere gelecekteki su sorunları belirlenecektir.
			1.6.4	Gelişmiş Gösterge Sahadan kaynaklanan potansiyel su ile ilgili sosyal etkiler belirlenecek, özellikle suya odaklanan bir sosyal etki değerlendirmesi ile yapılacaktır.

1.7 	Sahanın su riski ve fırsatlarını anlama: Sahanın durumuna, mevcut risk yönetim planlarına ve/veya 1.6'da tanımlanan sorunlar ve gelecekteki risk eğilimlerine göre sahayı etkileyen su risklerini ve fırsatlarını değerlendirin ve bunlara öncelik verin.	1.7.1	Sahanın karşı karşıya olduğu su riskleri, belirli bir zaman çerçevesi içinde etki olasılığı ve şiddeti, potansiyel maliyeti ve iş etkisi dahil olmak üzere belirlenecek ve öncelik verilecektir.
		1.7.2	Sahanın katılım biçimi, potansiyel tasarrufların değerlendirilmesi ve önceliklendirilmesi ve iş fırsatları dahil olmak üzere suyla ilgili fırsatlar belirlenecektir.
1.8 	AWS sonuçlarına ulaşmaya yönelik en iyi uygulamaları anlama: Yerel/havza, bölgesel veya ulusal bir ilgisi olan sektörel en iyi uygulamaların belirlenmesi.	1.8.1	Su yönetimi için ilgili "havza en iyi uygulaması" belirlenecektir.
		1.8.2	Su dengesi için ilgili sektör ve/veya havza en iyi uygulamaları (su verimliliği veya daha az toplam su kullanımı aracılığıyla) belirlenecektir.
		1.8.3	Veri kaynağının gerekçesi de dahil olmak üzere su kalitesi için ilgili sektör ve/veya havza en iyi uygulamaları belirlenecektir.
		1.8.4	Su ile ilgili Önemli Alanların saha bakımı için ilgili en iyi havza uygulaması belirlenecektir.
		1.8.5	Adil ve yeterli WASH hizmetlerinin sahada sağlanması için ilgili sektör ve/veya havza en iyi uygulamaları belirlenecektir.

2. ADIM: TAAHHÜT ETME VE PLANLAMA

SORUMLULUK SAHİBİ BİR SU TEMSİLCİSİ OLMAYI TAAHHÜT EDİN VE BİR SU YÖNETİM PLANI GELİŞTİRİN

Amaç: Yeterli liderlik desteği, saha yetkilisi ve sahanın AWS Standardını uygulamak amacıyla ayrılmış kaynakları olduğundan emin olmak. Sahanın ortak su zorlukları konusunda nasıl hareket edileceğine ve AWS su yönetimi sonuçları bakımından performansın ve havzanın durumunun nasıl iyileştirileceğine odaklanır. 2. Adım, 1. Adımda toplanan bilgileri, kimin neyi ne zaman yapacağını açıklayarak 3. Adımda uygulanan eylemlere bağlar.

2. ADIM: TAAHHÜT ETME VE PLANLAMA

	KRİTERLER		GÖSTERGELER
2.1	 Sahada sudan sorumlu en üst düzey yöneticiye veya gerekirse kuruluş merkezindeki uygun bir kişiye sahip olarak su yönetimini taahhüt edin, su yönetimine, AWS Standardının uygulanması ve beş sonucunun elde edilmesi ve gerekli kaynakların tahsisine ilişkin bir taahhüt imzalayıp kamuya açıklayın.	2.1.1	İmzalı ve kamuya açıklanmış bir saha beyanı VEYA kurumsal belge belirlenmelidir. Beyan veya belge aşağıdaki taahhütleri içerecektir: - Sahanın, AWS su yönetimi sonuçlarında iyileştirmeler elde etmek için su yönetim programı veya programlarında ilerlemeyi uygulayacağı - Saha uygulamasının mevcut su havzası sürdürülebilirlik planlarıyla uyumlu hale getirileceği ve bu planları destekleyeceği - Sahanın paydaşlarının açık ve şeffaf bir şekilde dahil olacağı - Sahanın Standardı uygulamak için kaynak tahsis edeceği.
		2.1.2	Gelişmiş Gösterge Gösterge 2.1.1'de belirtilen tüm gereklilikleri açıkça kapsayan ve kuruluşun en üst düzey yürütme veya yönetim organı tarafından imzalanan ve kamuya açıklanan bir beyan belirlenmelidir.
2.2	 Yasal ve mevzuata dair uyumluluk sağlamak ve sürdürmek için bir süreç geliştirip belgeleyin.	2.2.1	Su ve atık su yönetimi için uyumluluk yükümlülüklerini sürdürecektir sistem, aşağıdakiler dahil belirlenmelidir: - Tesis organizasyon yapısında sorumlu kişilerin/pozisyonların belirlenmesi - Düzenleyici kurumlara başvuru süreci.
2.3	 Riskleri (sahanın oluşturduğu veya sahaya yansıyan), ortak havza suyu zorluklarını ve fırsatlarını ele alan bir su yönetimi stratejisi ve planı oluşturun.	2.3.1	Bu AWS Standardına uygun olarak, kuruluşun iyi su yönetimine yönelik kapsamlı misyonunu, vizyonunu ve hedeflerini tanımlayan bir su yönetimi stratejisi belirlenecektir.
		2.3.2	Her bir hedef için aşağıdakileri içeren bir su yönetim planı belirlenmelidir: - Nasıl ölçüleceği ve izleneceği - Bunu başarmak ve sürdürmek (veya aşmak) için eylemler - Bunu başarmak için planlanmış zaman dilimleri - Eylemler için ayrılan finansal bütçeler - Eylemler ve hedeflere ulaşmak için sorumlu kişilerin pozisyonları - Varsa, ortak su zorluklarının ve AWS sonuçlarının ele alınmasına yardımcı olmak için her hedef ile en iyi uygulamanın başarılması arasındaki bağlantıyı not edin.
		2.3.3	Gelişmiş Gösterge Saha aynı havza içindeki diğer sahalarla (aynı kurumsal mülkiyet altında veya değil) ortaklık/su yönetimi faaliyetleri belirlenecek ve tanımlanacaktır.
		2.3.4	Gelişmiş Gösterge Sahanın başka havza veya havzalardaki diğer sahalarla (aynı kurumsal yapı altında veya başka bir kurumsal saha ile) ortaklık/su yönetimi faaliyetleri belirlenecektir.
		2.3.5	Gelişmiş Gösterge Sahanın su yönetim planında paydaşların mutabakatı olması beklenmektedir. En az bir hedef üzerinde fikir birliği mutabakat sağlanmalıdır. Üzerinde fikir birliği sağlanan ve paydaşların dahil olduğu hedeflerin bir listesi belirlenecektir.
2.4	 Su risklerine yanıt vermede sahanın tepki ve dayanıklılığını ispatlayın	2.4.1	Tanımlı su risklerini azaltmak veya bunlara uyum sağlamak için ilgili kamu sektörü ve altyapı kurumları ile koordinasyon içinde geliştirilen bir plan belirlenecektir.
		2.4.2	Gelişmiş Gösterge İklim değişikliği tahminleriyle bağlantılı su risklerini azaltmak veya bunlara uyum sağlamak için ilgili kamu sektörü ve altyapı kurumları ile koordinasyon içinde geliştirilen bir plan belirlenecektir.

3. ADIM: UYGULAMA

SAHANIN YÖNETİM PLANINI UYGULAYIN VE ETKİLERİ İYİLEŞTİRİN

Amaç: Sahanın 2. Adımda özetlenen planı uyguladığından emin olmak, riskleri azaltmak ve performansta gerçek iyileştirmeler sağlamak.

3. ADIM: UYGULAMA

	KRİTERLER		GÖSTERGELER
3.1	 Havza yönetişimine pozitif katılım için planı uygulayın.	3.1.1	Sahanın iyi havza yönetişimini desteklediğine dair kanıtlar belirlenmelidir.
		3.1.2	Yerel halklar da dahil olmak üzere başkalarının su haklarına saygı gösterilmesi için belirlenen ve 3.2'nin parçası olmayan önlemler uygulanacaktır.
		3.1.3	Gelişmiş Gösterge Saha tarafından seçilen referans tarihinden itibaren su yönetim kapasitesindeki gelişmelere ilişkin kanıtlar belirlenecektir.
		3.1.4	Gelişmiş Gösterge Saha tarafından havzanın iyi su yönetişimine olumlu katkıda bulunduğu dair fikir birliğini gösteren temsili bir paydaş yelpazesinden elde edilen kanıtlar belirlenecektir.
3.2	 Sistemi suyla ilgili yasal ve mevzuata dayalı gereksinimlere uyumlu olacak şekilde uygulayın ve su haklarına saygı gösterin.	3.2.1	Tam yasal ve mevzuat uyumunu doğrulamak için bir süreç uygulanacaktır.
		3.2.2	Su haklarının yasal ve mevzuata ilişkin gerekliliklerin bir parçası olduğu durumlarda, yerel halklar da dahil olmak üzere başkalarının su haklarına saygı gösterilmesi için belirlenen önlemler uygulanacaktır.
3.3	 Saha su bilançosundaki hedefleri gerçekleştirmek için planı uygulayın.	3.3.1	Su yönetim planında belirlenmiş olan su bilançosundaki hedeflerin karşılanmasına yönelik ilerleme durumu belirlenecektir.
		3.3.2	Su kıtlığının ortak bir su zorluğu olduğu durumlarda, sahanın su kullanım verimliliğini artırmaya veya elverişli ve uygulanabilir koşullarda toplam hacimsel kullanımı azaltmaya yönelik yıllık hedefler uygulanacaktır.
		3.3.3	Mümkünse, suyun sosyal, kültürel veya çevresel ihtiyaçlara yeniden tahsisi için yasal olarak bağlayıcı belgeler belirlenecektir.
		3.3.4	Gelişmiş Gösterge Sosyal, kültürel ve çevresel ihtiyaçlar için gönüllü olarak yeniden tahsis edilen (saha su tasarruflarından) toplam su hacmi ölçülecektir.
3.4	 Saha suyu kalite hedeflerini gerçekleştirmek için planı uygulayın.	3.4.1	Su yönetim planında belirlenmiş olan su kalite hedeflerinin karşılanmasına yönelik ilerleme durumu belirlenecektir.
		3.4.2	Su kalitesinin ortak bir su zorluğu olduğu durumlarda, sahanın atık suları için en iyi uygulamayı bulmak amacıyla daimi iyileştirme belirlenecek ve uygulanabilir olduğunda sayısal olarak belirtilecektir.
3.5	 Sahanın ve/veya havzanın Suyla İlgili Önemli Alanlarını korumak veya iyileştirmek için planı uygulayın.	3.5.1	Sahaya ait Suyla İlgili Önemli Alanları korumak ve/veya geliştirmek için su yönetim planında belirtilen uygulamalar uygulanacaktır.
		3.5.2	Gelişmiş Gösterge Uygun olduğu durumlarda, saha tarafından seçilen bir temel tarihten itibaren kültürel değerler de dahil olmak üzere, işlevsiz veya ciddi şekilde bozulmuş Suyla İlgili Önemli Alanların tamamlanan restorasyonunun kanıtı belirlenecektir. Restorasyon bölgeleri saha dışında olsa da havza içinde olabilir.
		3.5.3	Gelişmiş Gösterge Sahanın havzadaki Suyla İlgili Önemli Alanların sağlıklı durumuna olumlu katkıda bulunduğu dair fikir birliğini gösteren temsili bir paydaş yelpazesinden elde edilen kanıtlar belirlenecektir.

3.6		Planı sahanın kontrolü altındaki tüm tesislerde bulunan tüm çalışanlar için güvenli içme suyu, etkili temizlik ve koruyucu hijyen (WASH) erişimi sağlamak amacıyla uygulayın.	3.6.1	Sahanın, sahadaki tüm işçiler için güvenli içme suyuna, etkili temizlik ve koruyucu hijyene (WASH) yeterli erişim sağladığına dair kanıtlar belirlenecek ve uygun olduğunda, sayısal olarak belirtilecektir.
			3.6.2	Sahanın faaliyetleri aracılığıyla toplulukların güvenli su ve sanitasyona dair insan haklarını etkilemediğine ve Yerli halk ve yerel topluluklar için geleneksel erişim haklarına saygı duyulduğuna ve aksi durumlarda iyileştirici eylemlerin gerçekleştirildiğine ve bunların etkili olduğuna ilişkin kanıt sunun.
			3.6.3	Gelişmiş Gösterge Paydaşlara güvenli içme suyuna erişim, yeterli sanitasyon ve hijyen bilinci sağlanmasını desteklemek için alınan eylemlerin bir listesi belirlenecektir.
			3.6.4	Gelişmiş Gösterge WASH'ın ortak bir su zorluğu olarak tanımlandığı havzalarda, ilgili kamu sektörü kurumlarıyla bilgi paylaşmak ve güvenli içme suyuna ve sanitasyona erişime yönelik değişikliği savunmak için gösterilen çabalara dair kanıtlar belirlenecektir.
3.7	 	Havzada dolaylı su kullanımı korumak veya iyileştirmek için planı uygulayın.	3.7.1	Uygulanabilir olduğu durumlarda su yönetim planında belirlenen dolaylı su kullanım hedeflerinin karşılandığına dair kanıtlar sayısal olarak belirtilecektir.
			3.7.2	Tedarikçiler ve hizmet sağlayıcılar ile etkileşim kanıtı ve uygun durumlarda sahanın dolaylı su kullanımıyla ilgili taahhüdünün bir sonucu olarak havzada gerçekleştirdikleri eylemler belirlenecektir.
			3.7.3	Gelişmiş Gösterge Suyla ilgili riskleri ve havza dışında dolaylı su kullanımıyla ilgili sorunları ele almak için alınan eylemler dokümente edilecek ve değerlendirilecektir.
3.8		Suyla ilgili herhangi bir ortak altyapının sahiplerini bilgilendirmek ve bunlarla ilişki kurmak için planı uygulayın.	3.8.1	Katılım kanıtı ve alındı onayı ile iletilen kilit mesajlar belirlenecektir.
3.9	 	AWS sonuçlarına ulaşmak üzere en iyi uygulamaları elde etmek için uygulayın: yerel/havza, bölgesel veya ulusal alaka düzeyine sahip sektörel en iyi uygulamaya ulaşmak için sürekli iyileştirmek.	3.9.1	Su yönetimi ile ilgili en iyi uygulamayı elde etmeye doğru giden eylemler uygulanabilir olduğunda uygulanacaktır.
			3.9.2	Su dengesi bakımından hedeflerle ilgili en iyi uygulamaları elde etmeye yönelik eylemler uygulanacaktır.
			3.9.3	Su kalitesi bakımından hedeflerle ilgili en iyi uygulamaları elde etmeye yönelik eylemler uygulanacaktır.
			3.9.4	Sahanın Suyla İlgili Önemli Alanların bakımı açısından hedeflerle ilgili en iyi uygulamaları elde etmeye yönelik eylemler uygulanacaktır.
			3.9.5	WASH bakımından hedeflerle ilgili en iyi uygulamaları elde etmeye yönelik eylemler uygulanacaktır.
			3.9.6	Gelişmiş Gösterge Su yönetimi bakımından ilgili en iyi uygulamaları elde etmeye yönelik eylemleri sayısal olarak belirtilecektir.
			3.9.7	Gelişmiş Gösterge Su dengesi bakımından ilgili en iyi uygulamaları elde etmeye yönelik eylemleri sayısal olarak belirtilecektir.
			3.9.8	Gelişmiş Gösterge Su kalitesi bakımından hedeflerle ilgili belirlenmiş en iyi uygulamanın başarısı sayısal olarak belirtilecektir.

3.9 (devamı)		3.9.9	Gelişmiş Gösterge Sahanın Suyla İlgili Önemli Alanlara yönelik hedeflerle ilgili belirlenmiş en iyi uygulamaların başarıyla uygulanması.
		3.9.10	Gelişmiş Gösterge WASH bakımından hedeflerle ilgili belirlenmiş en iyi uygulamanın başarısı sayısal olarak belirtilecektir.
		3.9.11	Gelişmiş Gösterge En iyi uygulamaların yaygınlaşmasına yönelik gösterilen çabaların listesi belirlenecektir.
		3.9.12	Gelişmiş Gösterge İlgili kuruluşlar, dahil olan diğer kuruluşların sorumlu kişilerinin pozisyonları ve sahanın oynadığı rolün bir açıklaması dahil olmak üzere toplu eylem çabalarının bir listesi belirlenecektir.
		3.9.13	Gelişmiş Gösterge Saha tarafından seçilen bir başlangıç tarihine göre kolektif eylemden kaynaklanan nicel iyileştirmenin kanıtı ve kolektif eylemle bağlantılı uygun bir grup paydaştan (hem eylemi uygulayanlar hem de eylemden etkilenenler dahil) sahanın kolektif eylemin gerçekleştirilmesine maddi ve olumlu katkıda bulunduğu dair kanıtlar belirlenecektir.

4. ADIM: DEĞERLENDİRME

SAHANIN PERFORMANSININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Amaç: Bir sahanın 3. Adımda gerçekleştirilen eylemlere karşı performansını incelemek için hem amaçlanan hem de istenmeyen sonuçlardan öğrenin ve sahanın su yönetim planının bir sonraki yinelemesini bilgilendirin. Bu değerlendirme en az yılda bir yapılmalıdır ancak sahalar daha sık değerlendirmeleri dikkate almalıdır.

4. ADIM: DEĞERLENDİRME

	KRİTERLER		GÖSTERGELER
4.1 	Sahanın performansını su yönetimi planındaki eylemler ve hedefler açısından değerlendirin ve su yönetimi sonuçlarına ulaşılmasına katkısını gösterin.	4.1.1	Sahanın su yönetim planındaki hedeflere yönelik performans ve su yönetimi sonuçlarına ulaşılmasına katkısı değerlendirilecektir.
		4.1.2	Su yönetim planından kaynaklanan değer yaratımı değerlendirilecektir.
		4.1.3	Havzadaki ortak değer avantajları belirlenmeli ve uygun durumlarda sayısal olarak belirtilmelidir.
		4.1.4	Gelişmiş Gösterge Ortak su zorlukları, su riskleri ve fırsatları ve su ile ilgili maliyet tasarrufları veya sağlanan faydaların ve ilgili olayların tartışılması dahil olmak üzere bir yönetim veya yönetici düzeyinde bir inceleme belirlenecektir.
4.2 	Suyla ilgili acil durum olaylarının etkilerini değerlendirin (ekstrem olaylar dahil) düzeltici ve önleyici tedbirlerin etkinliğini belirlemek.	4.2.1	Yazılı bir yıllık inceleme ve (uygun olduğunda) yılın acil durum olaylarına ilişkin kök-neden analizi hazırlanacak ve sahanın bu olaylara yanıtı değerlendirilecek ve gelecekteki olaylara karşı önerilen önleyici ve düzeltici faaliyetler ve hafifletici önlemler belirlenecektir.
4.3 	Paydaşların istişare geri bildirimlerini sahanın katılım sürecinin etkinliği de dahil olmak üzere sahanın su yönetimi performansı ile ilgili olarak değerlendirin.	4.3.1	Sahanın su yönetimi performansına ilişkin paydaşlarla istişare çalışmaları belirlenecektir.
		4.3.2	Gelişmiş Gösterge Sahanın ortak su zorluklarını ele alma çabaları paydaşlar tarafından değerlendirilecektir. Sahanın beş sonuç alanının tamamındaki çabalarının paydaş tarafından gözden geçirilmesi ve sürekli iyileştirme için sağladıkları öneriler bunun bir parçasıdır.
4.4 	Sürekli iyileştirme bağlamında değerlendirme sürecinde elde edilen bilgileri dahil ederek sahanın su yönetim planını değerlendirin ve güncelleyin.	4.4.1	Sahanın su yönetim planı, ilgili her türlü bilgi ve bu adımdaki değerlendirmelerden öğrenilen dersleri içerecek şekilde değiştirilecek ve uyarlanacak ve bu değişiklikler belirlenecektir.

5. ADIM: İLETİŞİM VE AÇIKLAMA

SU YÖNETİMİ HAKKINDA İLETİŞİM KURUN VE SAHANIN YÖNETİM ÇABALARINI AÇIKLAYIN

Amaç: Taahhütler, politikalar ve planlarla ilgili performansın iletişimi yoluyla şeffaflığı ve hesap verebilirliği teşvik etmek. İlgili bilgilerin açıklanması, başkalarının bir sahanın operasyonları hakkında bilinçli görüşler oluşturmaya ve katılımlarını buna göre uyarlamasına olanak tanır.

5. ADIM: İLETİŞİM VE AÇIKLAMA

	KRİTERLER		GÖSTERGELER
5.1	 Suyla ilgili yerel yasa ve yönetmeliklere yasal uyumdan sorumlu kişilerin pozisyonları dahil olmak üzere, saha yönetiminin suyla ilgili dahili yönetişimini açıklayın.	5.1.1	Suyla ilgili yasa ve yönetmeliklere uyumdan sorumlu olanların pozisyonları da dahil olmak üzere, sahanın suyla ilgili dahili yönetişimi açıklanacaktır.
5.2	 İlgili paydaşlara su yönetimi planını iletin.	5.2.1	Su yönetim planının AWS Standardı sonuçlarına nasıl katkıda bulunduğ u da dahil olmak üzere su yönetim planı ilgili paydaşlara iletilecektir.
5.3	 Sahanın yıllık su yönetimi performansı ve sahanın hedeflerine yönelik sonuçları hakkında ilgili bilgiler dahil olmak üzere, yıllık saha su yönetimi özetini açıklayın.	5.3.1	Hedeflere karşı sayısal olarak belirtilmiş performans da dahil olmak üzere sahanın su yönetimi performansının bir özeti, en az yılda bir kere açıklanacaktır.
		5.3.2	Gelişmiş Gösterge Sahanın AWS Standardını uygulama çabaları, kuruluşun yıllık raporunda açıklanacaktır.
		5.3.3	Gelişmiş Gösterge AWS Standardının uygulanmasının sahaya ve paydaşlara sağladığı faydalar kuruluşun yıllık raporunda sayısal olarak ifade edilecektir.
5.4	 Zorlukları ele almak için ilişkilendirilmiş çabalar, sahadaki diğer şirket, organizasyon ve topluluklarla etkileşim ve kamu sektörü kurumları ile koordinasyon da dahil olmak üzere, paylaşılan su zorluklarını kolektif olarak ele alma çabalarını açıklayın.	5.4.1	Sahanın suyla ilgili ortak zorlukları ve bu zorlukların üstesinden gelmek için gösterilen çabalar açıklanacaktır.
		5.4.2	Paydaşları dahil etmek ve kamu sektörü kurumlarını koordine etmek ve desteklemek için saha tarafından gösterilen çabalar belirlenecektir.
5.5	 Suyla ilgili uyum hakkındaki şeffaflığı iletin: İstek üzerine, sahanın suyla ilgili tüm uyumluluk ihlallerini ve gelecekte yaşanabilecek olayları önlemek için gerçekleştirdiği düzeltici eylemleri sağlayın.	5.5.1	Sahanın suyla ilgili tüm uyum ihlalleri ve ilgili düzeltmeler açıklanacaktır.
		5.5.2	Varsa, gelecekte meydana gelmesini önlemek için saha tarafından alınan gerekli düzeltici faaliyetler açıklanacaktır.
		5.5.3	İnsan veya ekosistem sağlığı için önemli risk ve tehdit oluşturabilecek su ile ilgili bir ihlal derhal ilgili kamu kuruluşlarına iletilecek ve açıklanacaktır.

TERİMLER SÖZLÜĞÜ

AKİFER. YERALTI suyu içeren jeolojik birimdir. Suyu tutacak kadar yeterli gözenekli bir yapıya ve kolay akışa izin verecek yeterli geçirgenliğe sahip olmalıdır. Gözeneklilik, kaya taneleri arasındaki boşluk ve çatlaklar ve yarıklar tarafından oluşturulur. Akiferler, küçük ve yerel birimlerden 100'lerce kilometrekareye kadar değişen birçok ölçekte meydana gelir. Kalınlığı bir metreden 100 metreye kadar değişir. Bir su tablası (veya açık) akifer, yer yüzeyinin hemen altında bulunur ve kirliliğe karşı savunmasıdır. Kapalı bir akifer, yüzey kirliliğinden korunmasına yardımcı olan geçirimsiz bir kaya tabakasının (kil gibi) altında bulunur.

TAHSİSAT. Bir su kaynağından izin veya ruhsat şartları altında çekilmesine izin verilen su miktarıdır. Hacim limitleri, tek veya çoklu zaman aralıkları için tanımlanır. Örneğin yılda metreküp (m³/y), günde metreküp (m³/g) veya saniyede litre (l/sn). Koşullar mevsime veya su kalitesi durumuna bağlı olabilir.

TEMEL. Değişiklikleri (olumlu veya olumsuz) gözlemlemek amacıyla gelecekteki durumun karşılaştırılması için kullanılan ilk gözlem veya veri setidir. Temel, mevcut durumda veya geçmişte bir süre için ayarlanabilir.

EN İYİ UYGULAMA. En iyi uygulama, standart uygulamaya kıyasla genellikle yeni veya yenilikçi uygulamadır ancak olması zorunlu değildir. Bazı durumlarda, standart ve yerleşik bir uygulama en iyi seçenek olabilir. Tüm sorunlar veya zorluklar iyi belirlenmemiştir. Tüm ilgili tarafların kabul edeceği küresel olarak kabul gören uygulamalar "en iyi uygulamalardır". En iyi uygulamalar mevzuata dayalı, bilimsel ve paydaş girdisi gibi çeşitli yöntemlerle tanımlanabilir. En iyi uygulama türlerinden biri, Mevcut En İyi Teknoloji olarak bilinir ve en iyi sonuçları üretmek için araştırma ve deneyimlerle gösterilen ve yaygın olarak benimsenmeye uygun olduğu belirlenen veya önerilen bir yöntem, teknik veya prosedür olarak tanımlanır.

SONDAJ. YERALTI suyunu çekmek için yerin altındaki dikey bir kurulumdur. Açık tutmak ve yüzey/yüzeye yakın kirliliğe karşı korumak için delinir (veya oyulur) ve metal veya plastik borularla kaplanır. Derinde borular, su girişi olanak tanır ancak silt, kum veya kaya parçacıklarının girmesini önlemek için yarıklı veya filtrelenmiş şekildedir. Sert sağlam kayada giriş bölümleri kaplaması olabilir. Sondaj çapı genellikle 10 ila 30 cm'dir ve derinlik çoğu 100 m'den az olmak üzere, birkaç metre ile 100 metre arasında değişir. Halk dilinde çoğunlukla kuyu veya su kuyusu olarak adlandırılır (bkz. [su kuyusu](#)). Güney Asya'da borulu kuyu denir. Su genellikle yüzeye boru bağlantısı ile su seviyesinin birkaç metre altına monte edilmiş elektrikli bir dalgıç pompa ile çekilir.

HAVZA. Suyun toplandığı, içinden aktığı ve sonunda bir veya daha fazla noktadan boşaldığı coğrafi bölgedir. Konsept olarak hem yüzey suyu toplama havzası hem de yERALTI suyu toplama havzası dahildir. Yüzey suyu toplama havzası, alınan tüm yağışların akarsu ve nehir yoluyla tek bir nehir ağzına, ardından daha büyük bir nehre veya denize kol olarak aktığı arazi alanı olarak tanımlanır. YERALTI suyu toplama havzası jeolojik bir yapı olan **akifer** ve yERALTI suyu akış yolları ile tanımlanır. Yüzeyden sızan su ile yenilenir. Alanın yanı sıra dikey kalınlığa (birkaç metreden 100 metreye kadar) sahiptir. Yerel koşullara bağlı olarak, yüzey ve yERALTI suyu toplama havzaları fiziksel olarak ayrı veya birbirine bağlı olabilir. "Menşee Havzası", bir ürün veya hizmetin üretildiği veya tedarik edildiği sahanın havza(lar)ından farklı bir havzayı ifade eder. Bilişik bir havzadan, dünyanın başka tarafına kadar herhangi bir yerde olabilir. Alternatif terimler **su havzası**, **havuz** ve **nehir havzası**'dır. Daha fazla ayrıntı için Talimatlarda "Havza" bölümüne bakın.

DEŞARJ. Drenaj, atık su (artık), kullanılmış soğutma suyu ve sulama fazlası dahil olmak üzere bir sahadan su ile ilgili boşaltımdır. Boşaltılmış suyun kalitesi kaynağına, kullanımına ve uygulanan arıtma işlemlerine bağlı olarak temiz ya da kirlili olabilir.

AÇIKLANMIŞ. Bir belgeyi ilgili paydaşların kullanımına sunmak ve bazı durumlarda kamuya açık hale getirmek veya uygunluk durumunu duyurmaktır.

AÇIKLAMAK. Verileri veya bilgileri dış paydaşlar için kullanabilir hale getirmektir. Bunlar kamu veya düzenleyiciler, komşular, müşteriler veya sivil toplum temsilcileri gibi belirli paydaşlar olabilir. Açıklama format, ayrıntı, terminoloji ve dil açısından hedef paydaşlar için anlaşılır ve erişilebilir bir biçimde olmalıdır. Örnekler arasında basın bülteni, sürdürülebilirlik raporları, şirket web sitesi veya doğrudan hedef paydaşlara yapılan gönderimler (mektup veya e-posta yoluyla) bulunabilir.

VERİMLİLİK. Su verimliliği, eşdeğer bir amaç veya üretim hacmi için daha az net su kullanılması kavramıdır. Örneğin aynı ağırlıktaki nihai ürünü elde etmek için daha az su kullanmak (l/kg veya üretilen m³/kg olarak ölçülür). Ürün hacmi artıyorsa toplam su kullanımı daha az olmayabilir. Su verimliliğini artırma yöntemleri arasında şunlar vardır: teknoloji (ör. damla sulama), sızıntı azaltma, atık suyun yeniden kullanımı ve geri dönüşümü.

ATIK SU. Kullanıldıktan sonra sahadan boşaltılan su veya atık sudur. **Deşarj** teriminden daha spesifik, yani drenaj ve yüzey akışı dahil değildir. Artık suyun kalitesi kaynağına, kullanımına ve uygulanan arıtma işlemlerine bağlı olarak temiz ya da kirlili olabilir.

GÖMÜLÜ SU. Bir öğenin üretiminde veya oluşturulmasında kullanılan ancak içinde bulunmayan su. Mahsul için, büyümesi (sulanen veya yağmurla beslenen), kökleri tarafından alınan ve terleme yoluyla kaybedilen sudur ve genellikle mahsulde fiziksel olarak tutulan sudan 100 kat daha fazladır. Ayrıca yıkamak, işlemek ve taşımak için kullanılan su da buna dahil olabilir. Üretilen bir ürün için (örneğin bir araba, bilgisayar), üretimi sırasında kullanılan sudur. Giyim için, üretimde kullanılan yanı sıra ham maddeyi (ör. pamuk veya yün) oluşturmak için kullanılan su da buna dahildir. Alternatif terimler "sanal su" ve "su ayak izi"dir. Saklı suyu değerlendirmek için bir dizi yöntem ve yaklaşım vardır. Bunların arasında bazıları, toplam su kullanımını içerirken diğerleri sadece net su kullanımını içerir. Bazıları ana üretimi içerirken, diğerleri tüm tedarik zincirini içerir (ör. hammadde için madencilik). AWS bir yöntem belirtmez.

DEĞERLENDİRİLMİŞ. Planın ve ilgili taahhütlerin uygulanmasını izlemek için belirlenmiş ve tekrarlanabilir bir sürecin uygulanması ve planda ve bunun uygulanmasında bilinçli değişikliklerin yapılmasıdır.

FOSİL SU. Binlerce yıl önce genellikle şimdiki zamandan daha yağışlı iklim koşullarında (konumuna göre) bir akifere sızmış ve o zamandan beri yERALTI'da depolanan, çok düşük veya sıfıra yakın oranda deşarj olmuş yERALTI suyudur. Fosil su, yenilenemeyen bir su kaynağıdır.

YÖNETİŞİM. Bkz. [su yönetişimi](#)

YERALTI SUYU. Dünya yüzeyinin altındaki gözenek boşluklarında ve kaya veya kum ve çakıl katmanları (akiferler) içindeki çatlaklarda depolanmış suya denir. Su kaynakları yönetiminde bu terim daha spesifik olarak insan kullanımı için (arıtılmış veya arıtılmamış) uygun bir oran, miktar ve kalitede çıkarılabilen su için geçerlidir. Tuzlu su veya çok düşük geçirgenliğe sahip kayalarda bulunan su, genel olarak yERALTI suyu sayılmaz.

BELİRLENMİŞ. Uygunluğu gösteren bir çeşit kanıtına (kağıt, elektronik veya diğer) sahip olmak. Sunulan bilgiler, göstergelerle ilgili olarak anlamlı sonuçlara varılmasına olanak sağlayan sıklıkta, doğruluk düzeyinde ve yeterli bir zaman diliminde olmalıdır. Burada listelenen nitelikleri belirlemek, belirlenmiş yazılı prosedürler ve prosesler oluşturmayı gerektirmektedir.

ETKİ. Su yönetimiyle ilgili birçok etki türü vardır.

Olumlu veya olumsuz, fiziksel, düzenleyici, finansal, sosyal veya itibara dayalı nitelikte olabilir. Hem dış tesirlerin sahaya olan etkileri hem de sahanın dış paydaşlara ve çevreye olan etkiler önemlidir. Fiziksel etkilere su seviyesindeki değişiklikler, su akışları ve su kirliliği dahildir. İlk adım, fiili veya olası etkiyi belirlemektir. Etkinin söz konusu olup olmadığı ölçeğine ve kimi veya neyi etkilendiğine bağlıdır. Örneğin bir sondaj kuyusunun pompalanması, komşunun sondaj kuyusundaki su seviyesini düşürebilir. Komşunun sondaj kuyusunda su seviyesinin bir metre veya daha fazla alçalması normalde sorun yaratırken birkaç milimetrelık alçalma muhtemelen önemsiz görülür.

UYGULANMIŞ. Amaçlanan sonuca ulaşmak için süreç, prosedür veya planın gerçekleşmesidir.

Suyla İlgili Önemli Alanlar (**IWRA**). Çevresel, topluluk veya kültürel açıdan insanlar veya doğa için yüksek değeri olan bir alan veya özellik. Resmi olarak tanınan koruma alanlarının yanı sıra içme suyu olarak kullanılan su kuyuları ve kaynaklar gibi kültürel öneme sahip özellikleri de içermektedir. Yüksek Koruma Değeri (HCV) konseptine benzerdir ancak daha spesifik olarak suya odaklanmıştır. Ana Talimatların IWRA bölümünde daha fazla ayrıntı bulunmaktadır.

DOLAYLI SU KULLANIMI. Sahada kullanılan su hariç, tüm ürün ve hizmetlerin imalatında ve sağlanmasında kullanılan su, sahanın tedarik zincirinde kullanılan suyu temsil eder. Aslında tüm ürün ve hizmetlerdeki "saklı su" toplamıdır.

ALTYAPI. Suyun çıkarılması, teslim edilmesi, depolanması, arıtılması ve sağlanması ile atık suyun toplanması, arıtılması ve boşaltılması için insan yapımı tüm ekipman ve altyapıyı içerir. *Sondajlar, yüzey suyu girişleri*, borular, kanallar, kontrol sistemleri, su tankları ve su arıtma sistemleri dahildir. Atık suyu için sulak alan arıtma sistemleri de dahil olabilir. Belediyeye olan tedariklerde dağıtım sistemleri buna dahildir.

HARİTALANMIŞ. Haritalar tercihen dijital formatta olmalıdır ve harici bir tarafın listelenen niteliklerin yerini, ölçeğini ve fiziksel özelliklerini tanımlamasına olanak verecek kalite sağlanmalıdır. Amaca yönelik olarak, haritadan daha uygun görüldüğünde fiziksel bir diyagram kabul edilebilir.

İZLENMİŞ. Genellikle bir temelden yola çıkılarak değişikliği (veya değişikliğin yokluğunu) tespit etmek amacıyla düzenli veya sürekli olarak veri veya durum ölçümüdür. Bu durum su seviyesi, su akışı ve su kalitesi parametreleri gibi fiziksel veya paydaş görüşleri ve politika geliştirme gibi niteliksel yönler için geçerli olabilir.

SONUÇ. Standart için bu terim, uygulayıcılar tarafından hem bireysel hem de toplu olarak ulaşılması gereken beş temel amaç için geçerlidir: (1) İyi su kalite durumu, (2) İyi su yönetimi, (3) Sürdürülebilir su dengesi (4) Su ile İlgili Önemli Alanların Sağlıklı durumu (IWRA) ve (5) WASH.

FİZİKSEL KAPSAM. Sahanın su yönetimi eylemleri ve katılımıyla ilgili arazi alanıdır. İlgili havza(lar)ı kapsamalıdır ancak ilgili siyasi veya idari sınırlara kadar uzayabilir. Tipik olarak bölge merkezlidir, su kaynağı menşeinin daha uzak olduğu yerlerde ayrı alanları da içerebilir.

BİRİNCİL GİRDİ. Temel çıktıları (ürünler veya hizmetler) üretmek için sahada kullanılan daha büyük bir malzeme, içerik veya hizmet bileşenidir. Altyapı veya binalar gibi "tek seferlik" inşaatlar veya hizmetlerdeki malzemeleri içermez.

SAYISAL OLARAK BELİRTİLMİŞ. Sunulan sayısal bilgiler, göstergeyle bağlantılı olarak anlamlı sonuçlara ulaşılabilmesini sağlayacak sıklıkta, doğruluk düzeyinde ve yeterli bir zaman diliminde olmalıdır. Bu, listelenen nitelikleri ölçmek (ör. sayısal olarak) yazılı prosedürler ve prosesler oluşturmayı gerektirmektedir.

ALICI SU ORTAMI. Nihai olarak bir sahanın su veya atık su dışarısını alan yüzey suyu veya yeraltı suyu ortamıdır.

ORTAK SU ZORLUĞU. Saha ve havza(lar)daki bir veya daha fazla paydaş tarafından paylaşılan su ile ilgili bir sorun, endişe veya tehdit. Örnekler arasında fiziksel su kıtlığı, kötüleşen su kalitesi ve su tahsisine ilişkin düzenleyici kısıtlamalar sayılabilir.

SAHA. AWS Standardı için saha, uygulayıcı kuruluşun araziye sahip olarak veya araziyi yöneterek temel faaliyetlerini gerçekleştirdiği fiziksel alandır. Çoğu durumda bitişik bir arazi alanıdır ancak fiziki yönden ayrılmış olsa da yakın alanları içerebilir (özellikle aynı havzadaysa). Fabrika için "saha", tipik olarak tüm binalarını, park alanlarını ve depolama alanlarını kapsayan çitle çevrilmiş alan ile temsil edilir. Çiftçilik için tarlaları, binaları ve depolama alanlarını kapsar. Kuruluşun kendi su kaynaklarını ve/veya atık su tesisini işlettiği durumlarda, bunlar "sahanın" bir parçası olarak düşünülmelidir. Örneğin fiziki yönden ayrı bir su kaynağı (ör. kaynak veya sondaj) işleten bir şişe su fabrikası için bu, "sahanın" bir parçası olarak düşünülmelidir. Grup Sertifikası için her kuruluş, diğer grup üyeleriyle arazi veya tesislerin paylaşıldığı durumlar dışında, kendi alanını tanımlamalıdır.

PAYDAŞ. Uygulayıcı kuruluşun faaliyetlerinde bir kısım menfaatleri veya "payları" olan ve bunları etkileyebilecek veya onlardan etkilenebilecek herhangi bir kuruluş, grup veya bireydir. Dört ana paydaş kategorisi şunlardır: (1) Kuruluşu etkileyenler; (2) Kuruluşun üzerinde etkisi olan (veya etkisi olduğu düşünülen) kişiler; (3) Ortak menfaatleri olanlar; (4) Tarafsız - belirli bir bağlantısı olmayan, ancak bilgilendirmenin uygun olduğu kişiler. Su idaresiyle en ilgili olanlar, su kullanımı ve bağımlılığı ile ilişkili paydaşlardır, ancak katılım bunlarla sınırlı olmamalıdır. Daha fazla ayrıntı için Kılavuzda "Paydaş Etkileşimi" bölümüne bakın

TEDARİK ZİNCİRİ. Normal üretim ve operasyonel faaliyetlerini desteklemek için sahaya tüm malzemelerin, bileşenlerin sağlanmasına katkıda bulunan tüm tedarikçilerin ağı ve faaliyetleri. Zincir, ham madde (ör. madenler) veya içerik maddeleri (ör. çiftlikler) sağlayıcısından başlayıp her ara tedarikçiden sahadaki teslimata (doğrudan tedarikçilerinden) kadar devam eder. Ara işleme ve mal üretimi, paketleme ve nakliye içerir.

WASH. Su (Water), Sanitasyon (Sanitation) ve Hijyen (Hygiene) kısıltmasıdır. Uluslararası kalkınma sektöründe, içme, yemek hazırlama ve yıkama için güvenli ve yeterli suya erişimle ilgili temel insani su ihtiyaçlarını ve haklarını ele almaya yönelik birleşik çaba alanına atıfta bulunmak için kullanılır. Ayrıca suyla ilgili hastalıkların ve hastalıkların yayılmasıyla mücadele etmek için düzgün yıkama ve tuvalet tesislerinin sağlanmasını ve hijyen eğitiminin esasını içerir.

ATIK SU. Bir sahadan boşaltılan düşük kalitede kullanılmış su. Genellikle ham halde kirlenir ancak ya yerinde arıtılmalı ya da (boru veya kamyonla) yetkili bir atık su arıtma tesisine taşınmalıdır. Arıtılmış atık su yasalara uygun ve alıcı su kütlesine (veya uygunsa araziye) risk oluşturmayacak kadar yüksek kalitede olmalıdır. Güvenli veya arıtılmış atık su, esas su talebini ve/veya atık su boşaltma hacimlerini azaltmak için sahada veya diğer kullanıcılar tarafından yeniden kullanılabilir. Yeniden kullanım örnekleri arasında bahçelerin veya mahsullerin sulanması, araçların yıkanması ve yüksek kaliteli su gerektirmeyen diğer kullanımlar bulunur.

SU DENGESİ. Bir varlığın tüm su akışlarının ve depolama hacimlerinin değerlendirmesidir. Standartta, sahaya ve havza için ayrı ayrı uygulanması istenmektedir. Değerlendirme, tüm su girişlerini, akışlarını, çıkışlarını, su tutma hacmini ve bundaki değişimleri ölçmelidir. İlk adım, her bileşeni belirlemek ve haritalandırmak, ardından bunu sayısal olarak belirtmektir. Bunlar, (en azından yaklaşık olarak) denk olması gereken su dengesi denklemine birleştirilir: {su çıkışı} = {su girişi} + {depodaki değişiklik}. Sürdürülebilir su dengesi, havzada süregelen su kullanımının doğal çevre ve meşru su kullanıcıları üzerinde uzun vadeli olumsuz bir etkisinin yaşanmaması için koşuldur. Genellikle yıllık zaman çizelgesinde değerlendirilir. Sürdürülebilir bir denge için, toplam net su çıkarımı, su kütlelerinin doğal yenileme miktarlarını aşmaz. Aynı zamanda su kütlelerinin sağlıklı bir koşulda kendilerini ve onlara bağlı türleri sürdürebilmeleri için uygun akışları ve su seviyelerini korumalarını sağlar. Çıkışların sürekli olarak içeri akışlardan daha fazla olduğu durumlarda su dengesi sürdürülemez.

SU ORTAMI. Birçok su kaynağının su çıkarabileceği büyük bir fiziksel su varlığıdır. Yüzey suyu olarak nehirler, göller, kanallar ve rezervuarlar buna dahildir. Yeraltı suyu olarak akiferdir.

SU YÖNETİŞİMİ. Su yönetişimi, suyun hükümetler, düzenleyiciler, tedarikçiler ve kullanıcılar tarafından nasıl yönetildiğine dair tüm yönleri kapsar. Su kaynakları yönetimi, koruma, tahsis, izleme, kalite kontrol, arıtma, düzenleme, politika ve dağıtımı içerir. İyi su yönetişimi su kaynaklarının, su yönetimi politikaları doğrultusunda kullanıcıların ve doğal çevrenin menfaati için sorumlu bir şekilde paylaşılmasını sağlar.

SU KALİTESİ. Fiziksel, kimyasal ve biyolojik parametreler bakımında doğal bir su kütlelerinin kalitesidir. İlgili kalite standartları, ulusal veya yerel yönetmelikler ve yönergeler tarafından tanımlanır. Bunların eksik olduğu durumlarda uluslararası standartlar ve talimatlar uygulanmalıdır. İyi su kalite durumu yerli flora ve fauna gereksinimlerini ve uygun olduğunda insan ihtiyaçlarını karşıladığı yerdur. Durumun bozulmamış (yani kirlenici madde içermemesi) veya içme suyu kalitesinde (yüksek su kalitesi statüsü olarak sınıflandırılacak) olması gerekli değildir.

SU KİTLİĞİ. Bir bölgedeki çevresel ve insani ihtiyaçlara yönelik su kullanım taleplerini karşılayacak yeterli kullanılabilir su kaynağının olmaması. Fiziksel su kıtlığı, doğal su kütlelerinde suyun yetersiz olmasıdır. Doğal bir durum olabilir (ör. kurak bölgelerde) veya insan kullanımı için suyun aşırı çıkarılmasından kaynaklanabilir. Ekonomik su kıtlığı, su doğal olarak bol bulunsada insanlara tedarik yetersiz kalmasıdır. Yoksulluk veya yanlış yönetim nedeniyle su temini altyapısına yapılan yetersiz yatırımın sonucudur.

Ülkeler veya bölgelere dair su kıtlığını ölçmek için yaygın yöntem, yıllık toplam yenilenebilir su kaynaklarını nüfusla kıyaslamaktır. Yılda kişi başına 1.000 m³'ten az olduğunda, bir ülke/bölge “su kıtlığı” yaşamakta ve kişi başına yılda 500 m³'ün altında ise “mutlak su kıtlığı” olarak sınıflandırılır. <http://www.un.org/waterforlifedecade/scarcity.shtml> Bu yöntem, daha detaylı yerel verilerin kullanılmasını gerektiren havza düzeyi değerlendirmesi için yeterli olmayabilir.

SU KAYNAĞI. Su kaynağının bir su külesinden çıktığı fiziksel yapıdır. Yeraltı suyu için doğal kaynak, sondaj veya su kuyusu olabilir. Yüzey suyu için “su girişi”dir. Aynı zamanda, ana su külesinin yakın çevre bölgesini, aslında, çıkarılma noktasını besleyen bölgeyi de içerebilir. Bir kuyu alanı gibi ilişkili oldukları birden fazla çıkarılma noktasına uygulanabilir.

SU KULLANIMI. Saha tarafından herhangi bir amaçla kullanılan sudur. Toplam ve net su kullanımına ilişkin farklı kavramları ayırt etmek önemlidir. Toplam su kullanımı (veya toplam su çekimi), gelen su rezervinin toplam miktarıdır. Bununla birlikte bu suyun bir kısmı genellikle yerel veya bölgesel su döngüsüne geri kahlır. Sulama kayıpları olarak veya atık suyun yüksek kalitede arıtılıp yakındaki bir su külesine geri döndürüldüğü durumlarda su geri kazandırılabilir. Bu, orijinal suyun çıkarılma etkisinin bir kısmını dengeleyebilir. Net su kullanımı yerel olarak dönmeyen miktarı ifade eder. Kayıplar evapotranspirasyondan (tarımda), soğutma sistemlerinden veya rezervuarlardan kaynaklanan buharlaşma kayıpları veya bitmiş ürün için üretim sahasından çıkan sudan olabilir. Net su kullanımı, havza içindeki etkileri dikkate almak için en önemli etkindir ve genellikle toplam kullanımdan önemli ölçüde daha azdır.

YARARLI EK TERİMLER

EVAPOTRANSPIRASYON. İki işlemi birleştiren su kayıpları: buharlaşma ve transpirasyon. Buharlaşma, suyun açık sudan ve topraktan atmosfere buharlaşmasıdır. Transpirasyon, bitkilerin kökleri aracılığıyla topraktan su çekmesi ve yapraklarından buharlaşmasına izin verme işlemidir. İki işlem de bitkili zeminde birlikte gerçekleştiğinden bunları bir terimde birleştirmek uygundur.

KAYNAK. Yeraltı suyunun doğal olarak yüzeye çıktığı noktadır. Birçok kaynak, yeraltı suyunun yüzey suyuna kıyasla sahip olduğu kirlilikten daha yüksek düzeyde korumadan yararlanır. Ancak sık akiferlerden gelenler kirliliğe karşı daha savunmasızdır.

YÜZEY SUYU GİRİŞİ. Yüzey suyu külesinden su çekmek için bir kurulumdur. Temel bir giriş, su kalitesine çok az dikkat edilerek suya yerleştirilmiş bir boru ve pompa olabilir (örneğin sulama için su çeken küçük bir çiftçi için). Özellikle kamuya açık su temini için daha sofistike tasarımlarda (daha gelişmiş bir arıtmaya girmeden önce) birikintiler ve tortulardan arındırmak için filtreler bulunur. Suyun daha temiz ve berrak olduğu su külesinin aşağısından da çıkarılabilir. Yüzey suyu hızla yayılan kirliliğe karşı savunmasız olduğundan birçoğunda koruma için izleme ve alarm sistemleri bulunur.

SU KUYUSU. Yeraltı suyu erişmek için insan eliyle yapılmış kazıdır. Geleneksel olarak elle kazılıp çökmelerini önlemek için genellikle tuğla veya başka bir malzeme ile kaplanırlar. Tipik olarak bir ila iki metre çapında olup bir ila birkaç metre derinliğindedirler (su tablasının altına ulaşacak kadar). Su, kova veya pompa (elle çalıştırılan veya mekanik) ile kaldırılır. “Su kuyusu” genellikle sondajları kapsayan genel bir ifadedir (bkz. sondaj).

ALLIANCE FOR WATER STEWARDSHIP (SCIO)

**2 QUALITY STREET,
NORTH BERWICK,
İSKOÇYA, EH39 4HW**

**www.a4ws.org
info@a4ws.org**